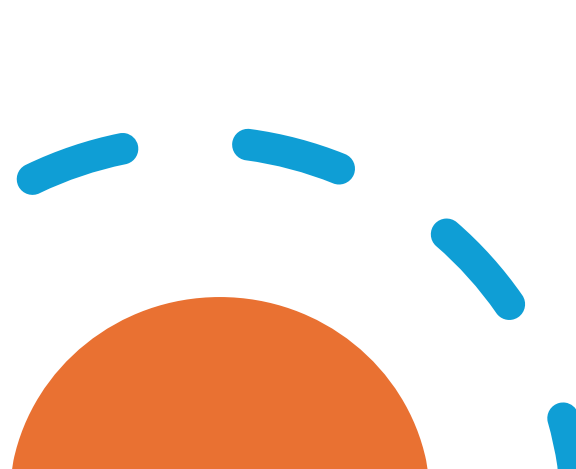
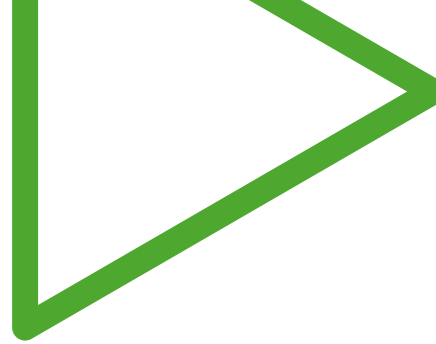

Ilmaisu liikkuen, musisoiden ja taiteillen

Opetus- ja kasvatustieteiden
täydennyskoulutus 2023-2025

TAIDETUOKIO VARHAISKASVATUKSEEN

MUSIIKKIA JA KUVATAIDETTA YHDISTÄVÄ TAIDETUOKIO

TAIDETUOKION TAVOITTEET JA SISÄLTÖ LIITTYVÄT VASUN
OPPIMISEN ALUEISTA ILMAISUN MONIIN MUOTOIHIN.
OPPIMISTEHTÄVÄ KOHDISTUU ERITYISESTI MUSIIKIN JA
KUVATAITEEN LUOVAAN YHDISTÄMISEEN

Kaksiosainen taidetuokio

- Taidetuokion toteutin yhtenä päivänä kahdessa osassa: musisoiden aamupiirillä sekä jumppasalissa liikkuen musiikin tahdissa, leikkien ja piirtäen.
- Aamupiirillä:
  - - päivärytmin katsominen, läsnäolijat
  - - jutellaan, että lapset ovat bongailleet kevään merkkejä ja yhtenä kevään merkinä ovat perhoset
  - - katsotaan perhosen kehityskaari kuvien avulla (muna, toukka, kotelo, perhonen)
  - - Harjoitellaan Fröbelin palikoiden ”perhonen”- laulua
  - o aikuinen opettaa sanat ensi loruna
  - ”Perhonen munii munasen.
  - Munasta kuoriutuu toukan poikanen.
  - Toukka koteloituu,
  - kotelosta kuoriutuu,
  - Perhonen,”
  - o Tämän jälkeen yhdistetään sanat melodiaan ja lauletaan yhdessä
  - - Tehdään ”perhonen”- lauluun äänimaisema
  - o perhonen- putkikellot
  - o munii munasen- puinen kellopeleli
  - o munasta kuoriutuu toukan poikanen- sadesoitin
  - o toukka koteloituu, kotelosta kuoriutuu- gabasa
  - o aikuinen laulaa ja näyttää kuvaa ja lapset, joiden soitin liittyy kyseiseen kuvaan saavat soittaa
- Jumppasalissa:
  - - aloitus salin keskeltä piirissä, näytetään perhosen kuvaa. Kerrotaan, että tänään on luvassa perhosjumppaa. Annetaan lapsille huivit ja laitetaan taustalle soimaan laulupiirtämisen perhos-laulu. Lapset lennättävät huiveja perhosen tavoin musiikin tahdissa ja liikkuvat kuin perhoset
  - - huivien jälkeen tullaan takaisin piiriin ja kerrotaan lapsille, että lasten perhostanssi houkutteli paikalle jättiperhosen (leikkivarjo). Leikkivarjon avulla tehdään perhosen liikkeitä yhdessä.
  - o hentoa siipien havinaa- pientä liikettä varjolla
  - o suuria siipien lentoliikkeitä- isoa liikettä varjolla ylös ja alas
  - o siivet suppuun ja auki- pieni piiri ja iso piiri
  - o perhosen lentoa- kierretään ympyrää varjon kanssa ja heilutellaan varjoa
  - o lapset ”perhosen siipien maahan (aikuiset heiluttelevat varjoa)
  - o varjo yhdessä ylös ja päästetään irti ja katsotaan mihin ”perhonen lentää”
  - - laulupiirtäminen, perhonen- laulu (Laulupiirtämisen kirjasta)
  - o salin lattialle laitetaan isoja papereita, johon lapsi mahtuu makaamaan
  - o Kerrotaan lapsille, että he saavat olla nyt perhostaitelijoita
  - o lapset saavat pareittain piirtää toisistaan perhoset. Lapset piirtävät kappaleen soidessa ja yhdessä samalla laulellessa toisilleen perhosen siivet ja koristelevat ne.
  - - loppurentoutus
  - o lapset makaavat lattialla, taustalle laulupiirtämisen ”perhonen”- kappale, aikuinen silittelee lapsia ”perhosen siivillä” eli huiveilla. Se jota perhosen siipi käy silittämässä lähtee ovelle jonoon odottamaan omaan ryhmään menoa.

Taidetuokio metsäretkellä

Aiheeseen virittäydytään
lorupussin avulla.
Lorukorteissa on
hyönteisten kuvia, niihin
liittyviä loruja ja pieni
tietoisku.

Matkalla metsään
lauletaan lapsille tuttuja
luontoaiheisia lauluja.

Metsässä lapset saavat
etsiä kiviä, käpyjä,
sammalta, mitä vain,
mistä tehdä ötököitä ja
muita luonnon olentoja
valkoisen lakanan päälle.

Lapset etsivät metsästä
soittimiksi sopivia
asioita, keppejä,
puunpaloja, kiviä..

Lausutaan ötökkälorua ja
lapsille tuttuja
luontoaiheisia lauluja.
Kaikki saavat vuorollaan
säestää mukana.

Ötököiden elämää

*On muurahaisilla kova työ, kun kotia
pitää rakentaa koko yö.*

*On madoilla kolot ihanat, mullan alla
polut kiemurtelevat.*

*Tekee mehiläinen kotinsa talon
nurkkaan. Sen näet, kun varovasti
kurkkaat.*

*On leppäkerttu suojassa lehden alla
ja*

*sirkka soittaa viulua taivasalla, sen
koti on niityn laidalla.*

*Lukki talon seinustalla viihtyy ja
perhoset kovin kukkiin kiintyy.*

*On kaikilla oma paikka tai kolo,
jossa lämmin ja turvaisea olo.*

Taidetuokio päiväkodin pihalla

- Esivalmisteluna hiekkalaatikon ympärillä oli sangot, keskellä lapiot ja kastelukannu. Ympäröivään aitaan oli kiinnitetty pyykkipojilla tyhjiä valkoisia papereita
- Tuokio aloitettiin sankoon tutustumisella ja yhdessä pohtien mihin sinä päivänä sankoja tarvitsisimme.
- Aluksi testasimme sangot soittimina, millaisia erilaisia ääniä niistä saikaan kuulumaan. Soittamisen jälkeen harjoittelimme Kakun tekijät -laulua. Ensimmäiset kerrat toistona ja sen jälkeen lauluna ja leikkinä.
- Lapset saivat laittaa sangot täyteen hiekkaa ja tehdä hiekkakakun.
- Sitten sangot käännetään ylösalaisin ja pohjaa soitetaan, kuulostaa miltä? Vesisateelta
- Käänsimme kaikki sangot ympäri janaputtelimme sangon pohjaan. Sitten toistimme sanarytminä ”VE-SI-PI-SA-RA”. Ensin yhdellä sormella naputtaen, sitten kahdella jne. ja lopuksi viidellä sormella jo kovemmalla äänellä. Sanarytmin toistoa jatkoimme siten, että jokaisen lapsenkämmenten pohjaan kaadettiin hieman vettä, ja kämmeneeseen naputettiin sormilla.

Taidetuokio päiväkodin pihalla 2.

- Opettelimme ja lauloimme vielä Sade -laulua, sankoa rumpuna käyttäen.
- Laulun jälkeen jokainen haki itselleen tyhjän paperin taiteilua varten. Tutkailimme tarvikkeita: papereita, liimaa ja liimasuteja – mitä ihmettä niillä voisi tehdä?
- Jokainen lapsi taiteilee paperiin liimalla, jonka jälkeen hiekkalaatikolla lapioidaan hiekkaa oman paperin päälle.
*Älä tule paha kakku, tule hyvä kakku *
- Taideteoksia tarkasteltiin ja arvailtiin, mitä ne esittävät
- Taideteokset laitettiin kuivamaan ja näytille aamupäivän ajaksi takaisin aitaan kiinni. Myöhemmin hiekkateoksia käytetään jonkin toisen askartelun alustana.

Taidetuokio leppäkerttu

*Hännätön, nenätön. karvaton,
korvaton, mutta kuusi jalkaa on
sekä takki napiton., pilkullinen,
taskuton. Mikähän se on?*

Taidetuokio alkaa, kun lapset istuvat lattialle piiriin. He valitsevat itselleen parin. Toinen piirtää ja toinen on piirtotauluna.

Lapsille luetaan arvoitusloru ja piirtäjän tehtävä on arvata, mistä eläimestä on kyse.

Kun loru loppuu, piirtäjä piirtää sormikynällä parinsa selkään eläimen kuvan.

Piirtämisen jälkeen piirtotauluna ollut arvaa, mikä eläin oli kyseessä.

Leppäkerttu 2.

Roolit vaihtuvat: Piirtäjästä tulee piirtotaulu ja piirtotaulusta piirtäjä.

Lapset maalaavat pensselillä parin kämmeneen ääri viivoja, samalla kun aikuinen lukee runoa

Lopuksi lapset saavat siirtyä pöydän ääreen maalaamaan oikeilla väreillä.

Lapset maalaavat kaverin käden punaiseksi ja kämmenkuva painetaan paperille.

Sen jälkeen kädenkuvia sai koristella haluamallaan tavalla, tehden kuvasta leppäkertun näköisen.

”Niin pienoinen ja soma ja ihan ikioma tää käsi on.

Niin pienoinen ja soma ja ihan ikioma tää käsi on.

Niin kaunis käsi, niin kaunis käsi sulla on.

Niin kaunis käsi, niin kaunis käsi sulla on.”

